

یادگیری الکترونیکی در آموزش پزشکی

حسن امامی*^۱، محمد اقدسی^۲، عباس آسوشه^۲

^۱ مدیر مرکز آمار و فناوری اطلاعات، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

^۲ دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه تربیت مدرس

چکیده

آموزش پزشکی در ایران مانند بسیاری از کشورهای جهان در سه مقطع آموزش پزشکی عمومی (Undergraduate Medical Education)، آموزش پزشکی تخصصی (Graduate Medical Education)، و آموزش پزشکی مداوم (Continuing Medical Education) ارایه می‌شود. به منظور پیشرفت آموزش پزشکی و ایجاد تحول لازم در آن، اندیشمندان و مربیان آموزش پزشکی، درگردهمایی‌های مختلف از جمله اجلاس سال ۱۹۸۸ برای رفع نارسایی‌های موجود در آموزش پزشکی، گام‌های اصلاحی را پیشنهاد نمودند. یکی از مهمترین مسایل مطرح شده در این نشست، توسعه فناوری اطلاعات در عرصه آموزش علوم پزشکی می‌باشد. دانشکده‌های زیادی در کشورهای پیشرفته از سیستم آنلاین جهت ارتباط با دانشجویان بهره می‌جویند. بسیاری از دروس پزشکی بصورت "برخط" ارائه می‌شود. این تاثیرات، اگر چه با روند کندتر در ایران نیز در حال شکل‌گیری است، تلاش دانشکده‌های پزشکی ایران برای تاسی گرفتن از یادگیری الکترونیکی در برنامه‌های استراتژیک این دانشکده‌ها قابل رویت است. حرکت‌های جدیدی در برخی از دانشگاه‌ها در زمینه آموزش‌های الکترونیکی در دوره‌ی بازآموزی‌ها صورت گرفته است و پتانسیل موجود می‌تواند مسیر الکترونیکی شدن آموزش پزشکی را حداقل در برنامه‌ی درسی علوم پایه تسریع نماید. برای تهیه این مقاله بیش از پنجاه مقاله خارجی، ده مقاله داخلی، هشتاد سایت مرتبط با یادگیری الکترونیکی در آموزش پزشکی مورد بررسی قرار گرفت. نتیجه مشاهدات نشان داد که کاربرد یادگیری الکترونیکی به عنوان یک برنامه مورد توجه دانشگاه‌های علوم پزشکی در دنیا قرار گرفته است. برخی از دانشگاه‌ها از جمله دانشگاه‌های امریکای شمالی، این مقوله را در آموزش علوم پایه بطور کامل انجام داده‌اند. در کشور ما نیز بعضی از دانشگاه در زمینه آموزش‌های مداوم برنامه‌هایی را به مورد اجرا گذارده و برخی دیگر نیز در زمینه تک‌درس بصورت الکترونیکی اقدام نموده‌اند.

واژگان کلیدی: آموزش پزشکی، فناوری اطلاعات، یادگیری الکترونیکی، عوامل اثر گذار.

مقدمه

دانشگاه‌های علوم پزشکی، علاوه بر ارائه خدمات بهداشتی درمانی به مردم، وظیفه مهم تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص مورد نیاز بخش‌های مختلف جامعه را بر عهده دارند. این امر ایجاب می‌کند که آموزش پزشکی به صورت مداوم تحت بازنگری قرار گرفته و با رفع کاستی‌ها در ارتقاء آن کوشش شود.

فرآیند آموزش پزشکی تحت تاثیر عوامل و متغیرهای متعددی قرار دارد. دانشجو، استاد، عرصه آموزش، روش‌های آموزشی، منابع آموزشی، روند رو به رشد تکنولوژی‌های آموزشی و یادگیری الکترونیکی از جمله این عوامل هستند. پاسخ‌دهی به موقع به تغییرات رو به تزاید در فناوری‌های نوین و هدایت و مدیریت صحیح برنامه‌های آموزشی در عصر اطلاعات و ارتباطات می‌تواند از یک طرف موجبات به روز بودن فراگیران را فراهم کند و از دیگر سو داشتن یک پزشک ماهر به عنوان خروجی نظام آموزش پزشکی، موجبات سلامتی بیشتر جامعه را به دنبال خواهد داشت. کسب مهارت‌های مختلف از جمله

آدرس نویسنده مسئول: تهران، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، مدیر مرکز آمار و فناوری اطلاعات،

حسن امامی (e-mail: haemami@sbmu.ac.ir)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۷/۴/۱۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۷/۱/۲۶